POKROK
PUBLISHING CO.

vydává
POKROK ZÁPADU
a místní vydání
v Crete pro Saline okres, Neb., ve Schuyler a Clarkson pro Colfax okres, Neb., ve Wilson, Kans., pro stát Kansas, v Cedar Rapids, Ia., pro stát Iowu, v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesotu a v Tyndall, S. D., pro státy South a North Dakotu.

Předplatné:
Pro Spojené Státy $1.50. Pro Kanadu $2.00. Do Evropy $2.50 ročně.

Zásilky peněžní dějtež se pomocí peněžních poukázek (Money Orders), expressních poukázek (Express Money Orders), bankovních poukázek (Bank Draft), anebo v registrovaném dopise.

Oznamujete-li své přestěhování, udejte starou i novou adressu.

Dopisy z kruhů čtenářstva ochotně uveřejníme. Musí býti slušné, psané bez úmyslu někoho osobně poškoditi a podepsány plným jménem, ať již má býti v redakci utajeno, anebo s dopisem uveřejněno.

45

MAJÍ SPOJENÉ STÁTY POMÁHATI NĚMECKU?

Před americkým kongresem nalezají se přítomně předlohy, jimiž má býti zakázán vývoz zbraní a střeliva do zemí, které vedou válku buď s cizím nepřítelem neb válku občanskou. V senátě podal předlohu v tom smyslu sen. Hitchcock z Nebrasky, ve sněmovně poslanecké Herr Bartholdt, Herr Vollmer a Herr Lobeck, poslední tři američtí Němci.

O předloze této zmínili jsme se již dvakráte, jednou ve článku našem "Dvojí pokrytectví" a minule ve článku z "Outlooku" "Neutralita a vývoz". "Předloha, aby se dopomohlo Německu k vítězství nad spojenci v šedesáti dnech," takový titul měla by nésti osnova senátora Hitchcocka a svrchu zmíněných Herren, kteří třeba věrně slouží německému císaři, ale za to služby jejich prokazované americkému lidu, jsou velmi problematické.

Očekávali jsme, že zvláště ty naše české časopisy, které usilují o politickou, neb jako tomu též říkají, diplomatickou akci, upozorní lid náš, jakou pohromou pro věc spojenců bylo by přijetí těchto předloh, že vybídnou náš lid český a slovanský vůbec k mohutnému protestu, tak aby paralysováno bylo úsilí amerických Němců, avšak ony časopisy patrně tak jsou zaujaty větrnými zámky vysoké diplomacie, že pokládají to zcela pod svojí důstojností, aby se věnovaly nějaké práci, která jest v jich dosahu. Jeden z nich pak dokonce jest s Němci, pro zákaz vývozu zbraní a střeliva.

Němečtí vlastenci v této zemi shodují se v tom, že zákazem vývozu zbraní z Ameriky byla by válka brzy skončena a jenom v počtu dní se trochu rozcházejí. Herr Sylvester Viereck, redaktor "Fatherlandu", míní, že bylo by po válce v devadesáti dnech, Herr Bartholdt jest toho náhledu, že bylo by to hotovo v šedesáti dnech. Neříkají, že v devadesáti neb šedesáti dnech Němci zvítězili by nad spojenci v pádu zákazu vývozu zbraní a střeliva z Ameriky, jenom že bylo by tak brzy po válce — ale to dá se vysvětliti známou německou skromností.

Nám zdá se nemyslitelným, že přijetím těchto předloh kongres takovým křiklavým způsobem porušil by neutralitu Spojených Států, neboť ve skutečnosti země naše postavila by se po bok Německa, Rakouska a Turecka a celkem více bychom jim prospěli, nežli kdybychom na pomoc jim poslali všecko naše vojsko i s militací; než dlužno počítati s mnohými důležitými okolnostmi.

Jest to pouze přirozeno, že v zemi lidovlády jest veřejné mínění mocným, a když o přijetí osnov bude žádati deset millionů amerických Němců, k nimž se připojí několik millionů svedených Irčanů, jest dosti možno, že kongresníci a senátoři tento teutonský povyk pokládati budou za hlas amerického lidu, zvláště zdali s druhé strany nic se nepodnikne, aby "neutralita" toho druhu se ukázala v tom pravém světle. A dále dlužno pamatovati, že navrhovaný zákaz vývozu zbraní a střeliva dá se ospravedlniti zdánlivě poctivými a logickými důvody.

"Není to hrozné, monstrosní, že Amerika posílá zbraně a střelivo na zabíjení a mrzačení Němců, lidí z národa nám přátelského," volají američtí Němci a jejich přátelé, a ono opravdu jest to hrozné, monstrosní. "Neprodávejte zbraně a střelivo spojencům, Francii, Anglii a Rusku, a uvidíte, jak brzy bude po válce." Ovšem že američtí Němci by takto nevolali, kdyby na místě Anglie oni měli nadvládu nad mořem a mohli sami kupovati zbraně a střelivo z Ameriky na zabíjení a mrzačení Francouzů, Angličanů a Rusů, avšak zde jedná se ještě o c něco jiného. Německo prostě žádá, aby jemu, které se připravovalo na válku čtyřicet roků, bylo dovoleno pobíti a zmrzačiti tolik Francouzů, Angličanů a Rusů, až byli by nuceni žádati o mír, ovšem mír pro ně ponižující a slavný pro Německo, a aby nikdo nesměl jim prodati prostředky k obraně. Německo jest v postavení statečného duelanta, který sám by se ozbrojil až po uši, ale žádal, aby jeho soupeř se hájil buď s revolverem na slepo nabitým nebo úplně bez zbraně.

"Proč se oni také nepřipravovali," ptá se cynicky Německo, "proč nepostřehli, co jest v nás, proč nás neprohlédli, že tento útok proti civilisaci, proti kultuře a lidskosti jsme chystali čtyřicet roků?" Německo žádá od Spojených Států, aby klidně přihlížely na jeho vraždění a plenění v Belgii, na jeho bombardování neopevných měst, na jeho porušení všech pravidel civilisovaného způsobu vedení války a dále žádá, aby Spojené Státy na jeho prospěch porušily svoji neutralitu a vydaly mu na pospas země, s nimiž žijeme v míru a s nimiž, zvláště s Francií a Ruskem, víže nás tradicionelní, historické přátelství.

V našem článku "Dvojí pokrytectví" učinili jsme porovnání s pěstním zápasem, v němž měněna by byla pravidla na prospěch jednoho ze zápasníků, když by se ukázalo, že stávající pravidla mu nesvědčila, a stejné námitky uvedl "Outlook", který ve článku o týden později uveřejněném praví: "Jest možno, že pravidla té ponuré hry zvané válkou nejsou tak dobrými pravidly, jak by mohla býti; avšak nebyla by to neutralita, kdyby vysloveně neutrální národ začal měniti tato pravidla, když hra jest v proudu, tak aby pomoženo bylo jedné straně na úkor druhé." To jest správné a jedině logické stanovisko.

Povinností amerických Čechů a Slovanů vůbec, kteří věří, že věc spojenců jest jejich věcí, že vítězství spojenců znamenalo by lepší budoucnost pro český národ a Slovanstvo, jest protestovat co nejdůrazněji proti tomuto pokusu na zamezení vývozu zbraní a střeliva. V těchto protestech měla by býti odsouzena přítomná válka, projevena hrůza nad tím vražděním a hubením národů a pustošením celých zemí, a mělo by býti tlumočeno přání po brzkém míru, ale měl by býti zároveň tlumočen protest, aby neutralitní zákony Spojených Států byly měněny zrovna na prospěch té strany, která jedině jest za válku zodpovědnou, na prospěch německého militarismu, německého barbarství, proti němuž bojuje Francie a Anglie a divnou shodou dějinnou bojuje i Rusko, a to nejenom za sebe, ale také za Ameriku, za celý svět, který po půlstoletí úpěl pod strašnými břemeny ozbrojeného míru. Nejsou to jen fráze, že spojenci bojují za osvobození celého světa, že bojují za svobodu slabších národů, jest to veliká dějinná pravda, a zdali Spojené Státy pokládají za svoji povinnost zasáhnouti do války evropské a pracovati o uspíšení míru, jsou k tomu jiné cesty, nežli pomáhati německému militarismu v zardousení Francie a její spojenců a v zotročení celého světa.

Věci této, protestování proti předlohám v kongresu, mělo by se ujati České Národní Sdružení a jiné organisace toho druhu. Každý přece dovede si představiti, co by se dělo nejenom s Francií a Anglií, ale také s českým národem, kdyby Německo bylo vítězno v šedesáti neb devadesáti dnech.

V závěrku bude snad záhodno citovati úsudek proslulého amerického diplomata Horace White-a o těch osnovách v kongresu, které jsou vlastně požadavkem německé vlády. Píše o tom v newyorském "Evening Post":

"Ježto Německo vypovědělo válku a připravilo se na válku, ono pravděpodobně jest dobře zásobeno děly a střelivem a továrnami na tytéž. Ono má veliké Kruppovy dílny, v nichž 90,000 lidí pracuje dnem i nocí a ono vzalo továrnu na zbraně v Lutychu a používá jí pro sebe a proti Belgii. Tam asi 10,000 lidí jest zaměstnáno. Podaří-li se mu zabrániti Francii získávati zbraně z této strany vody, ono může zvítěziti nad svými nepřáteli v šedesáti dnech neb v době ještě kratší. To jest, co p. Viereck míní přivedením války ku konci. On míní skončiti ji úspěšně pro zemi, která ji začala. Americký lid má umožniti Němcům vtrhnouti do Paříže v šedesáti dnech neb v méně!... Ale co potom? Německo vymáhalo by kontribuce na hotových penězích a v území dle libosti, a zasevši sémě pro příští války, připravovalo by se na ně a opět je nazývalo obrannými válkami. Netřeba dokazovati, že lid americké polokoule nechce, aby tato válka skončila jako pouhé příměří, aby vypukla opět, jakmile ten největší rváč nabral by dechu."

Tak na ty "mírové" snahy amerických Němců a jich přátel pohlížejí nepředpojatí Američané.

AKCE SBÍRKOVÁ.

Když jsme onehdy meškali v Chicagu, položili jsme několika krajanům otázku, co jest toho příčinou, že česko-americká metropole až dosud tak špatně se vyznamenala ve sbírkách pro starou vlasť, a odpověď skoro vždycky byla: "Chicago bylo by již přispělo sto tisíc dollarů, kdyby věc byla bývala náležitě vzata do rukou."

Aby snad nevzniklo nějaké nedorozumění, výslovně uvádíme, že v čele Česko-Slovanského Výboru a Českého Národního Sdružení, jsou lidé spolehliví, finančně zodpovědní a opravdu vlastenečtí, kteří s veřejností súčtují a na pravé místo odvedou každý obdržený cent, avšak — slyšíte v Chicagu — nejsou mezi nimi, až na nepatrné vyjimky, tak zvaní národní pracovníci, lidé známí v nejširších vrstvách, lidé, kteří jsou ve styku s tím naším spolkovým a národním životem den ze dne a nikoli pouze ve svátek, za nějaké obzvláštní příležitosti. Následkem toho hnutí není, jak říkáme populární, appel nedotkl se srdce toho velikého celku — k lidu nemluvil hlas, na jaký byl zvyklý. Tak neb podobným způsobem byl nám vysvětlován nezdar sbírek v Chicagu a jistě "v tom" musí něco býti, že české Chicago, kde bohatých krajanů jsou desítky tisíců, kde jsou statisícové a millionové české závody, nevykonalo dosud povinnost, jaká právem může býti od něho očekávána.

Tím nechceme snad říci, že jiné osady česko-americké povinnost svoji vykonaly, dosud nebyla ani přibližně vykonána nikde, ale v Chicagu, z příčin na snadě jsoucích, nezdar ten nejvíce do očí bije. Dnes již konečně každému mělo a mohlo by býti jasno, jaká osudná chyba se stala, že sbírky od samého počátku nebyly organisovány, že byly roztříštěny, že k lidu česko-americkému nebylo mluveno jediným mocným, upřímným, vroucím hlasem, že za sbírky se nepostavila všecka naše národní tělesa, která samozřejmě byla by měla součinnost všech našich časopisů pracujících za stejným cílem. V takovém případě nebylo by třeba vésti sbírky k nějakému určitému účelu, ještě dnes po pěti měsících války, nemůžeme říci a tušiti, jak se věci vyvinou, kde a kdy bude třeba peněz nejvíce, my nevíme, zdali vlasť naše zůstane ušetřena hrůz války, nestane-li se druhou Belgií, druhou Polskou, třeba že by se zdálo, že Čechy, jež tak často byly bojištěm v minulosti, budou tentokráte ušetřeny — všenárodní těleso, těšící se důvěře veškerého našeho lidu, jistě peněz by použilo takovým způsobem, kde nejvíce by jich třeba bylo a kde nejvíce by prospěly a nebylo by takových výmluv, jaké slyšíme dnes, "co se s tím bude dělat", "kam a komu to poslat", atd. Kdo ještě dnes nevidí, jaká škoda se stala roztříštěním sbírek, jaká škoda se stala, že ani v této důležité době Čechové američtí nedovedli pracovati společně, ten vidět nechce a s tím každý argument byl by marným, ale lidé s vlastí naší poctivě smýšlející, měli by uvažovati, zdali i nyní nemél by býti učiněn pokus o práci společnou. Ježto nemáme takové organisace, jako Němci, Poláci, Irčané, iniciativa musela by přijíti od našich národních sokolských a podpůrných spolků.

V těchto dnech konána byla v New Yorku konference o akci sbírkové i politické, a co toto píšeme, není nám ještě známo, co bylo tam vykonáno a podniknuto, ale sotva se můžeme oddávati velkým nadějím, když Chicago nebylo tam zastoupeno. Soukromě jsme slyšeli, že v Chicagu na onu konferenci v New Yorku pohlížejí pouze jako na předporadu a že konference, na níž dalo by se očekávati účastenství všech interesovaných činitelů, svolána bude později.

Na jinou stránku akce sbírkové, a tu nejtrapnější, poukázal ve "Spravedlnosti" jistý krajan, podepsaný začátečníci písmenami F. M. D., jenž píše tam:

"Velká doba malých lidí je právě osvětlena reflektorem tragiky. Právě jeden žurnalista se druhému chlubil, že do jeho listu bylo zasláno tolik a tolik dollarů a do listu toho druhého redaktora pouze tolik a tolik. Vidět, že kšeft musí z toho býti a barnumská reklama a co může více prospěti než toto? Každý se chce blýsknout, každý chce, aby na něho bylo poukazováno, dnes, kdy sebe větší události jdou do pozadí, svět malicherných, nicotných lidiček jest vidět i v záblesku bídy a zoufalství. Lidé, kteří nemají ani ponětí, co znamenají diplomatické vztahy, plánují dalekosáhlé tyto styky a kdyby k vůli jejich hlouposti měly životy zdarma padnout, prosadí své, ukáží světu svoji zbytečnou důležitost."

Jest trpká pravda obsažena v těchto příkrých slovech. Nikdo nemohl by brániti časopisům českým v Americe, aby každý z nich nepodnikl svoji soukromou sbírku, aby vyzýval a zapřísáhal své čtenáře, aby jen jemu peníze posílali, a kdyby se časopisy v takových appelech předstihovaly, možná, že celkem sešla by se slušná částka a možná také, že ne, neboť mnozí krajané odbírají více časopisů a z obavy, aby snad nepodpořili soukromou sbírku toho časopisu, který peníze tím nejmoudřejším a nejpraktičtějším způsobem by nevynaložil, neposlali by nikam. Dejme tomu však, že tyto soukromé sbírky časopisů, podporované každodenními aneb každotýdními appely, skutečně hodně by vynesly — my aspoň jsme jisti, že takovým způsobem, při velkém rozšíření našeho časopisu, mohli jsme již sebrati tisíce dollarů — chce někdo říci, že časopisy by se shodly, jakým způsobem peníze sebrané těmito jednotlivými, soukromými sbírkami vynakládati, tak aby nejvíce dobra a nejvíce prospěchu a užitku přinesly? My aspoň poněvadž počítáme se skutečností a zkušeností a nikoli s theoriemi, dovolíme si o tom pochybovati. Soukromé sbírky časopisecké jsou zcela na místě, když se jedná o podporu určitých podniků, jako jest Ústřední Matice Školská, Jednota Severočeská neb Pošumavská a pod., avšak v poměrech, jaké se neočekávaně vyvinuly, kdy jedná se o celý národ, zde za sbírkami mělo by býti všenárodní těleso. Jedině tehdy skutečně zdárných výsledků by se docílilo.

Za stávajících okolností, kdy není ústředního tělesa sbírkového, přijímali jsme příspěvky pro Česko-Slovanský Výbor a odporučili jsme sbírky pro České Národní Sdružení, které si vytklo širší pole činnosti, ačkoli několikráte jsme psali, že "nezáleží na tom, kde se příspěvky scházejí", neboť dá se očekávati, že v koncích peníze budou vynaloženy dle nejlepšího dobrozdání důvěry hodných kruhů ve vlasti a nikoli jak zde někdo do hlavy by si vzal; avšak zrovna jako Chicago, dle vyjádření těch několika našinců mohlo dnes již míti sto tisíc dollarů, kdyby se věc byla vzala za pravý konec, tak již celá česká Amerika mohla míti tři čtvrti millionu dollarů, kdyby od samého počátku akce sbírkové byla bývala organisována, kdyby se nebyla roztříštila na různé "akcičky". V tom jest ta škoda, která se již stala.

A budoucnost asi ukáže, že těch statisíců dollarů bude třeba, máme-li vlasti naší skutečně pomoci.

KDO ZASLUHUJE OBDIVU.

V našem nedávném článku "Francie" jsme psali, že není to Německo, německý válečný stroj, který po celý lidský věk naháněl světu strach, jež by zasluhovaly obdivu v přítomné válce, ale že jest to Francie — Francie s lidnatostí o třetinu menší nežli Německo, jež k válce začala se připravovati, kdy již v Německu měli všecko připraveno a přichystáno. Žila sice dlouho ve Francii myšlénka 'revanche', na znovudobytí Elsas a Lotrinků, avšak nynějšímu císaři německému se podařilo odzbrojiti Francii jeho pokrytectvím, jeho sladkými řečmi o žádoucím přátelství mezi Francií a Německem, a svoji pravou tvář ukázal teprve ve sporu o Marokko. Tu teprve viděla Francie, že bylo to všecko faleš a přetvářka a že německý císař pod tou rouškou přátelství měl stále jeden a týž úmysl, zničiti, zkrušiti Francii, v čemž, i když ne v jiných ohledech, věrně se řídil odkazem Bismarckovým.

Na Francii mírumilovnou, nepřipravenou, vrhlo se Německo a proto jest to Francie, která zasluhuje obdivu, že zarazila vpád Němců, že je zahnala od samotných bran Paříže, což příští historie zaznamená jako jedno z nejskvělejších vítězství v dějinách světového válečnictví. Stejné smýšlení o tom, kdo zasluhuje obdivu v přítomné válce, tlumočí chicagský "Denní Hlasatel" ve článku, v němž polemisuje s jistým krajanem obdivovatelem německé armády, a kde praví:

"Že válečná moc německá byla největší, nejdokonalejší, nejmodernější, bylo nám známo. Ale že Belgičané dovedli tuto moc zadržeti celých 14 dní, to jest nám známo teď. A že ta veliká moc německá musela od samé Paříže po porážce na řece Marně "psím tropem" zpátky, to by byl žádný z obdivovatelů Německa nečekal a dnes jest to skutkem. Kdyby byl někdo před válkou tvrdil, že Němci zakopají se podél hranic Francie a v Belgii a že nebudou moci proraziti řadami Belgů, Angličanů a Francouzů, byl by považován za fanatistu. A dnes jest to historickou skutečností.

Proč neobdivovat Rusy, kteří za jedenadvacet dnů udělali celou rakouskou armádu "kaput" takže musela býti celá německými generály zreorganisována a doplněna hochy 19-letými, muži do 45 let starými?

Proč neobdivovat Rusy, kteří po kruté své porážce u Jedlové Hory, byli od Prušáků považováni za méně cenné vojáky, ale kteří u Němenu, Varšavy a Ivangorodu zahnali německá vojska na útěk? Proč neobdivovati je, kteří vedou boj na tři fronty, na Kavkaze, v Haliči, v Polsku a Prusku? A vedou boj ten proti půl millionu Turků, asi 2 millionům Rakušanů a 2 millionům Němců pod velením jejich nejslavnějšího maršála Hindenburga?

Všichni národové jsou udatní, když mají dobré velení a vědí, že bojují za nějaký ideál. V Rakousku, kde bojují pouze za císaře, nemají za co bojovat a proto to také tak dopadá."

Bylo by to bláhovostí podceňovati statečnost a organisaci německé armády, ale zrovna z té příčiny, že tento strašný kolos zaražen na svém postupu národy k válce nepřipravenými, neb při nejlepším nedostatečně připravenými, zasluhuje obdivu Francie, Belgie, jejíž malá armáda spolu s Angličany odrazila Němce od pobřeží, kde zvláště město Calais bylo jejich dávno kýženým cílem, a na vychvalé stejného obdivu zasluhují Rusové.

PROČ KAŽDÝ NENÁVIDÍ NĚMECKO?

Jedno anglické pořekadlo praví, "nobody loves a fat man", nikdo nemiluje tlustého člověka — čímž se snad tlustým lidem křivdí, jako třeba ukřivdil Shakespeare "libovým" lidem svým "hubeným Cassiem", jako by hubenost souvisela s takovými vlastnosti, jako Cassius měl. Než, ať jest tomu tak či onak, v postavení člověka, kterého nikdo nemiluje, jest Německo, a otázku, kterou jsme dali v čelo tohoto článku, položil si jeden z nejlepších spisovatelů německých, Anton Oskar Klaussmann v měsíčním sborníku "Der Tuermer", a snaží se dáti na ni odpověď.

Pan Klaussmann dospívá k závěrku, že Němci zcela ničeho neučili, aby zasloužili si této všebecné nenávisti, oni nikomu ani na kuří oko nešlápli, ba na nikoho se ani zamračené nepodívali — a tato nenávisť byla vypěstována uměle, ruskými rubly, britskými librami sterlingů a francouzskými franky. Těmito veřejné mínění světa bylo zakoupeno, podplacením veřejného tisku, a fácit všeho jest, ta všeobecná nenávisť proti Německu.

A pan Klaussmann se obul na vládu, proč prý ona také nevyvozovala vliv takovým způsobem, proč také nepodplácela veřejný tisk, proč nezkusila sílu německých marek proti těm francouzským frankům a britským librám sterlingů a ruským rublům, a kdyby prý na tento účel milliony marek byly bývaly vynaloženy, byl to býval dobrý investment.

Než lépe pozdě nežli nikdy, a patrně německá vláda snaží se dohoniti, co zameškala, neboť autor svůj článek končí:

"Jaké nepřátelské stanovisko zaujato bylo jistými italskými časopisy během prvních dnů války! V Berlíně jména těch časopisů, které náhle zhostily se své nenávisti a píšou v náš prospěch, jsou dobře známa, a celkem vyrozumívá se zde, že osel s nákladem zlata přelezl přes zeď nenávisti pro Německo."

Well, to jest podáno dosti srozumitelně, po lopatě, jak se říká, a kdykoli a kdekoli nějaký žurnál najednou zapomene na všecko germánské barbarství, jak se ukázalo v této válce, a začne omývati Německo, bude to asi tím, že "opět jeden osel s nákladem zlata přelezl přes zeď nenávisti pro Německo." Takových "oslů" objevilo se v poslední době několik ve Španělsku a také jinde se vyskytují.

KDE PRÁCE SKUTEČNĚ ŠLECHTÍ.

Hodlám vyprávěti malou episodku, která dala by se rozvésti v dlouhý článek, třeba i v celou knihu o zemi, kde práce skutečně šlechtí, kde nikdo, jenž jména muže skutečně si zasluhuje, za poctivou práci fysickou se nestydí.

Během nedávné návštěvy v Chicagu strávil jsem nedělní odpoledne, 20. prosince, v závodě jednoho přítele, s nímž se známe hned od dětských let. Silně sněžilo v ono nedělní odpoledne a od severu dul mrazivý vítr, tak že uvnitř ve vytopené místnosti byl pobyt asi tak příjemný jako nepříjemný v nepohodě venku. Během odpoledne expressní posliček, jinoch asi 20-letý v modrých plundrách, — jak někteří naši slovníkáři překládají "overalls" — přivezl nějakou zásilku, a můj přítel začal si jej dobírat, že vlastně by se měl stydět, pracovati v neděli odpoledne v onen předvánoční čas, že měl by vzíti děvče někam, že takový k světu podobný hoch měl by hledět trochu světa užíti a nikoli dříti se v neděli odpoledne pro kapitalistickou korporaci, která nemá duše, jak se říkává o korporacích, atd., atd.

Čiperný posliček vtipně odpověděl, že pan X. Y. také v neděli odpoledne dělá a proč že neprovádí skutkem, co káže slovem, načež přítel můj doznal, že jej to set sakr.... mrzí, že musí v neděli dělat, když má klerk prázdno, a polehčující okolností dále prý je, že už má za sebou trochu více jar a zim, nežli on, expressní posliček, jinoch, že radost byla podívati se na něho.

A řeč vedena dále a vozka v modrých plundrách mínil, že třeba se mýlíme v jeho věku, že také není zrovna nadšen pro nedělní práci ani pro kapitalistickou korporaci, ale že po vystudování střední školy získal si práci v kanceláři společnosti a že v pilné předvánoční době vypomáhá při rozvážení, aby si trochu více přivydělal, aby v příštím podzimu mohl vstoupiti na universitu illinoiskou... a co bych dále vyprávěl?

Toto jest Amerika, ta skutečná Amerika, jež vítězí svojí silnou duší, svojí mravní hodnotou, z takových jinochů, jako byl onen expressní posliček, vyrůstají skuteční muži, muži snilkové, muži budovatelé, lidé velkých cílů, vznešených tužeb a čestných činů.